

[Kristen Østergaard.]

tjenestetid for forsvarets værnepligtige. Det vil venstre også gå med til, men ikke i det omfang som foreslået. Venstre kan ikke godkende indenrigsministerens beregninger i fremsættelsestalen om, at når tjenestetiden i forsvaret nedsættes fra 12 til 9 måneder, altså med $\frac{1}{4}$, så skal militærnægternes tjenestetid også nedsættes med $\frac{1}{4}$, altså fra 16 til 12 måneder. Venstre kan ikke godkende den beregning, fordi den nye forsvarsordning ikke indebærer en almindelig nedsættelse af tjenestetiden til 9 måneder. Ingen ved i dag, hvor mange værnepligtige der skal fortsætte med 12 måneders tjenestetid, om end med en særlig aflønning i de sidste 3 måneder.

Derudover er venstre opmærksom på, at militærnægterne i deres agitation for at få de unge til at foretrække civilt arbejde i stedet for værnepligt i forsvaret anfører en række bekvemmelighedshensyn ved den civile arbejdstjeneste. Venstre vil ikke medvirke til at forøge fristelsen til at vælge civilt arbejde i stedet for forsvaret af bekvemmelighedshensyn.

Der kan nævnes en række andre forhold og forpligtelser, der gør tjenesten i forsvaret mere byrdefuld end ved civilt arbejde, og derfor bør tjenestetiden for militærnægterne ikke nedsættes, i hvert fald ikke i det omfang, som indenrigsministeren har foreslået.

Det er i det hele taget et vanskeligt område at skabe lighed på, selv om vi ønsker så god en lighed som muligt. Det er jo i sig selv umuligt at skabe lighed imellem dem, der er tjenstdygtige, og dem, der bliver fritaget på grund af tjenstudygtighed, og det er vanskeligt bare at skabe helt lige vilkår for alle dem, der i fællesskab bliver udskrevet til forsvaret. Men det er endnu vanskeligere at skabe lige vilkår mellem de værnepligtige i forsvaret og dem, der vælger civilt arbejde. De gode udstationeringsforhold opvejer efter min opfattelse let den forlængede tjenestetid endogså på en sådan måde, at der efter min mening stadig væk er adskillige fordele forbundet med at vælge civilt arbejde, og som sagt, denne fordel vil venstre ikke være med til at forøge i det omfang som foreslået af indenrigsministeren. Men vi deltager naturligvis aktivt i det udvalgsarbejde, som vi må regne med følger efter denne førstebehandling.

Westergaard Andersen: Der er det politiske raffinement ved dette lovforslag, at der for en gangs skyld er to offentlige opfattelser i regeringspartiet af, hvad der er den rigtige tjenestetidslængde. Der er den, som ministeren har fremlagt her, og som går ud på, at en nedsættelse må havne i 12 måneder, og der er den, som den socialdemokratiske forsvarspolitiske ordfører, hr. Preben Steen Nielsen, har fremlagt på et offentligt møde, om at 13 måneder ville være den rigtige længde. Der er for os ikke nogen tvivl om, at ministeren regner bedre end den forsvarspolitiske ordfører. Når man dividerer, når man frem til de 12 måneder og ikke til de 13 måneder. At det i øvrigt har været den måde, man har gjort det på, og at jeg derfor er lidt uforstående over for den reaktion, der kommer fra venstres og konservativ side, er en anden sag. Sådan har man jo rent faktisk gjort hver eneste gang siden 1952. Når der er sket en ændring i den militære tjenestetid, har man foretaget en tilsvarende ændring i den civile tjenestetid, og man har gjort det i det omfang, som det sker denne gang. Det er først denne gang, der kommer en anden holdning hos venstre og konservative.

Man kan naturligvis sammenligne med, at nogle værnepligtige efter forliget kan pålægges yderligere 3 måneders pligtig tjeneste efter de 9 måneder. Det må være tilstrækkeligt at fastslå, for det første at det giver løn som de frivilligt hvervedes, og for det andet at forsvarsministeren har givet udtryk for den opfattelse, at det kun vil være nogle få, der kan regne med en sådan pligtig tjeneste.

Der sker med dette lovforslag en videreudvikling af den almindelige opfattelse, at der findes forskellige ligestillede former for aftjening af værnepligten, en udvikling, der allerede blev sat kraftigt i gang, da man åbnede mulighed for at aftjene den civile værnepligt på flere forskellige måder. Jeg mener, det er rigtigt også at tage det skridt, der bliver taget i dag, hvor man siger, at nu skal tjenestetiden under alle omstændigheder lovfæstes. Så kommer den da også til offentlighedens klare kundskab. Hidtil har det ikke alene været en administrativ afgørelse, men den har også stået i skrivelser, som er utilgængelige for offentligheden, og det vil altså sige, at fra nu af vil det komme